

Трибуна вільного українського слова на вітчизні і зарубіжжі

СВОБОДА

український щоденник

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Адреса: Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. Телефон: BERGEN 4-0807 4-0237 Тел. ф. УНЧ: BERGEN 4-1016

РІК LX. Ч. 180. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, СУБОТА, 12-го ЛІПНЯ 1952. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 180. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JULY 12, 1952. VOL. LX.

РЕСПУБЛІКАНСЬКА КОНВЕНЦІЯ УХВАЛИЛА ПОЛІТИЧНУ ПЛАТФОРМУ

Шікаго. Без більшої боротьби на пленарній сесії, зокрема без сподіваних протирічностей в справах громадянських прав, Республіканська Конвенція ухвалила в четвер політичну платформу, з якою вона думас піти до цьогорічних виборів і виграти їх. Платформою охоплені закордонні і внутрішні справи і в ній найбільше уваги віддано критичним закидам Демократичній Адміністрації за її дотеперішню політику. Між іншим, демократи обвинувачують, що вони "позбавили наших громадян багатьох вольностей", що вони змагаються до введення соціалізму в країні та що вони прогалили багато нагод як у внутрішніх, так і закордонних справах.

Прихильники кандидатури ген. Двайта Айзенгавера тріумфують після того, як вони перемогли, добившись призначення місця на конвенції тим делегатам з Техасу, які підтримують Айзенгавера. В інших випадках можна б побачити таке саме "море" таблиць з написами в користь другого кандидата, сен. Теффа.

Закордонні справи
В закордонних справах Республіканська партія обвинувачує Демократичну, що вона, будучи при владі, знищила здобутий Америкою в другій світовій війні престиж та допустила до того, що СРСР 500,000,000 населення на величезних просторах Європи і Азії. Загально-республіканці обвинувачують демократів, що вони втратили мир, так важко здобутий у війні. Зокрема обвинувачують демократів, що вони "залишили напризволяще в боротьбі проти комуністичної агресії, яка швидко проковтувала їх, такі приязні нації, як Литва, Латвія, Естонія, Польща і Чехословаччина" та заставили до капітуляції національний уряд Китаю. В платформі зазначається, що Договір в Тегерані, Ялті і Потсдамі, в яких "прокладено шлях до перемоги у війні" за сумішню комуністичну угоду. Так само на демократів звальється вина за корейську війну, яку вважають наслідком угоди політики з більшовіками. Демократи закидають, що вони в своїй закордонній політиці подібно як і у внутрішній, були занадто під впливом комуністичних агентів. Зі свого боку республіканці обіцяють перевернути "динамічну ініціативу" та змагатися до "політичних мирних цілей". Висловлюючись конкретно в користь колективної безпеки та її скріплення, республіканці обіцяють, що "Уряд Злучених Держав під проводом Республіканської Партії уважатиме всі зобов'язання, передбачені такими тасмними договорами як в Ялті, бо вони допомагають комуністичному поневоленню. Буде висловлено з найвищою авторитету Президента і Конгресу, що політика Злучених Держав змагає до справжньої незалежності

Внутрішні справи
У внутрішніх справах республіканська платформа передбачує насамперед чистку суспільного життя у всіх його ділянках від підвирних і невольних комуністичних елементів, постійне скріплення національної оборони, підтримку для малих підприємств у вільному господарстві, привернення господарської рівноваги та вартості долара, зменшення урядових витрат і зменшення податків, підтримку для фермерів, скасування введених демократами обмежень та закріплення індивідуальних вольностей, забезпечення і поширення прав робітництва та їх профспілок,

РОЗМОВИ ПРО ПРИПИНЕННЯ СТРАЙКУ ПРАЦІВНИКІВ СТАЛЕВАРЕНЬ

Нью-Йорк. — У четвер розпочалися в Пітсбургу розмови між представниками сталі та представниками робітничих організацій, що мають на меті домовитись про припинення страйку. Розмови ці провадяться з дотриманням тасмних цілей щодо їх подробиць, проте відомо, що настрій в учасників нарад бадьорий і можна припустити, що загрозливий для економіки країни страйк буде припинений. З боку робітництва у нарадах приймає участь представник об'єднаних сталевих робітників ЗДА С. І. О. Філіп Мурей та його головний секретар Артур Голдберг, а від продуктивної сталі виступає комітет, що об'єднує представників головних компаній заліза і сталі. Справа закінчення страйку сталеварників, у якому беруть участь 600,000 працівників має багато ускладнень, але припинення страйку значно полегшить життя тисяч робітників найрізніших фаб-

рик, що виробляють предмети із сталі, недостача якої гостро відчувається. Лише з однієї виробіт Білліс Оверленд у Толедо, наступного тижня може втратити працю 8,500 робітників. З інших великих фабрик про цю ж необхідність вже повідомлено з Філадельфії, де не має чим задовольнити своїх 10,500 робітників Буд Компані. У східному Пітсбургу забракло матеріалу для Вестінггауз Електрик, що затрудує 2,500 робітників. Це помічається й в інших осередках металургійного промислу. Теперішні розмови в Пітсбургу, це перші після припинення закритих нарад, що відбулися три тижні тому в Нью-Йорку. Досі відомо, що на нарадах в Пітсбургу, представники сталеварів пропонували робітництву деякі полегші, як оплачування свят, підвищу платню тощо. Дотеперішня платня робітників сталеварів рівнялася пересічно \$1.88 за годину.

Мешканці Глен Ков не бажать мати сусідями більшовиків
Нью-Йорк. — Мешканці спокійного міста Глен Ков в Лонг Айленді поважно занепокоєні тим, що в їхній громаді можуть оселитись члени соціалістичної партії. На обшарі цієї місцевості знаходиться відомий дім Моргана, якого власний помер у 1943 році. Тому, що наслідники Моргана не виявили ніякого зацікавлення цим спадком, то, по деяким часам, його закупив один з торговців нерухомостями та перебудував його у середній дім Моргана був збудований для однієї родини. Не бувши в стані вигідно продати новонабутий дім, власник найняв його соціалістичній партії ОН. Сусіди цього дому були дуже здивовані, угледівши, що росіяни без жодних привади ліжка, число яких сягнуло поважного числа 70. Це було безперечно забагато для однієї родини, навіть найчис-

НОВИЙ ПОДІЛ АЛІАНТСЬКОГО КОМАНДУВАННЯ В КОРЕЇ

Токіо. — З уваги на те, що продовж одного року переговорів в справі перемир'я в Кореї босві дії на фронті є статичні і обмежуються тільки до фронтової лінії без більших змін в її перебігу, аліантське головне командування повідомило про новий поділ командування на фронті і в заплілі. Аліантський головний командант ген. Марк Кларк проголосив тепер цілу територію Південної Кореї за виїмком фронтової лінії, за "комунікаційну зону" та передав її командування генералові Томасові В. Герренові, заступникові команданта Восьмої Армії для цивільних справ. Ген. Герренові тепер підлягатиме постачання, транспорт і контроль адміністративних агенцій для допомоги фронтові. В повідомленні сказано, що цілком того підлягає підтримці ген. Джеймса Вадс Філіта, команданта Восьмої Армії та головного команданта сухопутних зброй-

Призначено 46 бйльйонів на збройні сили

Вашингтон. — Президент Труман підписав схвалений Конгресом внесок про призначення для потреб збройних сил країни на чергові дванадцять місяців понад 46 з половиною бйльйонів доларів. Хоч свйке схвалений внесок про коштів для збройних сил був найбільший цього року, проте він був менший на понад чотири бйльйони від передбачуваного першисю. У зв'язку з повиненням передбачуваної першим внеском суми, у плані озброєння доведеться провести деякі обмеження, які торкатимуться зокрема непо- більшування грошових винагород в деяких ділянках збройної служби. Найбільшу увагу в новій бюджеті буде звернено розбудові повітряної могутності країни. Повітряні сили отримують понад 19 бйльйонів доларів, себто значно більше, як сукупільна армія та морська фльота, що їм призначено по понад 12 бйльйонів доларів.

Захід дає допомогу Югославі

Београд. — Югославія, від цієї суми, яку були устій- нили в Вашингтоні на нарадах трьох великодержав, зменшення допомоги Югославі сталося тому, що об'ято видатки на озброєння в світовому масштабі. ЗДА допомо- жує Югославі 55,000,000 до- лярів, замість 78,000,000 до- лярів, як планували на Конфе- ренції в Вашингтоні. Але по- вищі цифри представляють- ько частину тієї допомоги, що її одержує Югославія від Західних Союзників, бо Ва- шингтон, Лондон і Париж ще в інший спосіб стараються до- помогти Югославі.

ЗДА допомагають державам НАТО в продукції літаків

Вашингтон. — Для посилен- ня продукції босвих літаків у Європі, ЗДА схилили визна- чити на цю ціль 250 мйльйонів доларів, як про це уповно- вачений повідомити спеціаль- ний представник ЗДА в Євро- пі амбасадор Вільям Г. Дра- пер. Департамент Оборони

Живий американський відгомін на книжку українського автора

Нью-Йорк. — Книжка Мико- ли Приходька "Один з п'ятдесяти мйльйонів" зайшла жи- вий відгомін в американській критиці вже негайно після її появи. На окрему увагу заслуговує рецензія Стерлінга Норта, надрукована в Н. П. Ворлд Телеграм енд Сан з 10- го липня. Рецензент насампе- ред стверджує, що коли б зі- брати разом всі злочини най- більших тиранів історії, включно з середньовічними інквізиціями, гномами Джин- гіс Ханом і Гітлером включно, то це було б тільки блідим злочином в порівнянні з тими, які поповнив Сталін та його кліка. Рецензент в дальшому гірко докоряє американській публіці, зокрема інтелекту- алам, які цілком правильно підносили сильний голос про- тив злочинів Гітлера, але які чомусь мовчать, або щонайменше легковажать злочинами Сталіна. При цьо- му наводиться конкретний приклад, як то "Щоденник молодого дівчини" Анни Франк, малої жидівської дів- чини, яка пережила страхіт- лі гітлерівського терору, впродовж одного дня став найпопулярнішою книжкою в Америці від побережжя до по- бережжя, тоді коли далеко страшніші злочини Сталіна все ще не мають належної у- уваги. Характеризувавши ко- ротко зміст книжки М. При- ходька та згадавши про тер- піття і боротьбу українців в більшовицькій неволі, рецен- зент закликає американців: "в кожному разі робіть щось, і робіть зараз", не чекаючи, аж НКВД застукає до ваших власних дверей.

ЗАХІД ПРОПОНУЄ СОВЕТАМ „ОБМЕЖЕНІ РОЗМОВИ" В СПРАВІ НІМЕЧЧИНИ

Вашингтон. — Уряди Злу- чених Держав, Британії і Франції погодилися на совєт- ську пропозицію великодер- жавної конференції в справі Німеччини, з а с е р і г а ю ч и с ь рівночасно, що розмови по- винні бути обмежені до вибо- ру безсторонньої комісії, яка перевірила б можливість віль- них виборів в цілій Німеччині, як першої передумови об'єд- нання Німеччини та створен- ня одного всенімецького ре- жиму. В нотах західних вели- кодержав, переданих вчора совєтському міністерству за- кордонних справ, подастись рівночасно конкретні пропо- зиції, як така комісія повинна бути створена. Війна дипломатичних нот між західними великодержавами і Совєтсь- ким Союзом в справі Німеч- чини ведеться вже від деякого часу. В дотеперішніх своїх від- повідях на совєтські про- позиції західні аліанти об- стоювали, що передумовою великодержавних нарад в цій справі повинні бути встанов- лення можливостей вільних виборів в цілій Німеччині. В теперішній ноті аліанти від- ступили від тої передумови і погоджуються на конферен- цію, але рівночасно обмежу- ють її тільки до самого ство- рення комісії, яка такі мож- ливості перевірила б. В цьо- му добувається концесія Злу- чених Держав вимогам Бри- танського і французького у- рядів, які висловлювались за- тим, щоб совєтську пропози- цію прийняли. З другого боку, згідливість Британії і Фран- ції на обмеження нарад до створення комісії вважається теж за їхню концесію для а- мериканського стану, а в і с і а, щоб не починали з Москово- розмов, які знову могли б тягнути в безконечність та створити до Кремля нову про- пагандивну трибуну. В захід- ній ноті сказано, що уряди західних великодержав пого- джуються на „швидку зустріч" представників чотирьох уря- дів", але не визначається то- чніше ані представників ані да- ти, в якій така зустріч мала б відбутись. Натомість в поін- формованих колах вважають, що із західного боку в такій зустрічі не брали б участі міністри закордонних справ, тільки їх представники, мож- ливо амбасадори. Ці справи мали б бути полагоджені „звичайним шляхом" після того, як совєтський уряд прийняв би західні пропози- ції.

25,000 берлінців протестують проти скоплення д-ра Лінзе

Берлін. — 25,000 берлінців протестували на масовому ві- чу, що відбулося перед бер- лінською ратушею, проти ско- плення у вікторок комуніста- ми д-ра Вальтера Лінзе. Під час промов прийшло до заво- рушення, коли комуністи за- чали переривати окликами промови протестуючих вічеви- ков. Якби не інтервенція полі- ції, яка боронила комуністів, то були б напевно численні збиті між комуністами, а так скінчилося на поранення по- ліції, яких оборонила полі- ція. Згідно з повідомленням поліції, поранено одного со- ціалдемократа з Західного Берліну. Високий Комісар ЗДА у Німеччині Джан Дж.

Англія зароблятиме долари на зброєнні

Лондон. — Англійські еко- номісти планують рятувати свою валюту та вирівнювати платиний баланс, набуваючи золото й долари за продукцію зброєнного матеріалу, який мають купувати держави Пі- внічно-Атлантичного Пакту, в тому також і ЗДА. Отже не горілка, порцеляна і авта мають збільшувати англійсь- кий вивіз, тільки зброя. Ан- глійський представник зая- вив, що „ми надіємось знайти відборців на зброю, коли ЗДА зачнуть набувати озброєння для НАТО". Досі ЗДА замо- вили в Англії зброї на суму 56,000,000 доларів, а у Фран- ції на 200,000,000 доларів. Але

БОНН СХВАЛЮЄ РАТИФІКАЦІЮ ДОГОВОРУ З ЗАХОДОМ

Бонн, Німеччина. — Нижні відбудуться друге і третє читання цих законів. Політичні обсерватори гадають, що при- йняття цих законів про рати- фікацію запевнене і в даль- ших читаннях, хоч і не такою великою більшістю, як тепер. Коли комуністичний промо- вець промовляв проти рати- фікації, його слухали тільки 13 комуністів, бо всі інші по- сли залишили залу засідань, на знак протесту проти скоп- ления в Берліні комуністами соціаліста д-ра Лінзе. Д-р Ро- берт Тільман заявив, що „ми відмовляємось слухати кому- ністів, поки вони не запротес- тують проти викрадання лю- дей". Комуністичний промо- вець підніс кулак агору на цю заяву, а всі послі залишили залу, де сиділи тільки кому- ністичні послі.

